

Children on the move in Iceland: Summer stays on farms

UNIVERSITY OF ICELAND
FACULTY OF SOCIAL AND HUMAN SCIENCES

Jónína Einarsdóttir, Professor of Anthropology
Geir Gunnlaugsson, Professor of Global Health

Introduction

- **Relocation of children without the company of a parent or legal guardian**
  - Common world-wide
  - Seasonal, temporary, short- or long-term, permanent
- **Reasons**
  - Seeking of education and training, economic gain for the child and the family, enhancement of family relations and friendship
- **In low-income countries**
  - Such relocation is increasingly implicated as child trafficking, independent on family relations with the host
- **Seasonal migration of children in Iceland**

- **Aims**

- Describe and analyze the argument for the Icelandic custom to send urban children to stay on farms – without the company of parent – during the summertime, and estimate its prevalence

- **Methods**

- Retrieval and analysis of information on the custom from the database 'timarit.is' that includes journals, magazines, newspapers, and other publications
- Prevalence data based on a stratified random sample of 2.000 adults taken from Registers Iceland, and interviewed in telephone in December 2015

Afgreislustofa Reykvíkinga er nú hjá útgefanda, Adalstræti nr. 8, opin hvern virkan dag allan. Nýir kaupendur geta sig fram.

Reykvíkingur.

Kætur í einu stund í viku. Verð árg. 4kr. (einslaða 5 kr. eða 11), dál. 'borgist fyrir 1. júlí (einslaða 'yrir-fran).

XX. árg.

FJALL

BÆNDABLAÐ

KONAN

VERZLUNARBLAÐ

Uppsátt (skrifleg) bændablaðið er áskráð, áskráð nema koma til útgafanda fyrir 1. október, enna hafi kaupandi þá borgað blaðið. Afgreidda: Þingholtsstræti 18.

Reykjavík 3. febr. 1903

Nr. 5

II, 4.

Apríl, 1892.

Númerið kostar 10 a.

Götulýðurinn og mæðurnar.

Það mun læri meira leita meðal þinnar.

I.
Þegar maður á sumardag kemur ökur í Reykjavík, og sjer allan þann sestrákum og stelpum á götunum, 6—16 gömlum, eins og fjárhóp, dettur mannsjálfrátt í hug, að Reykjavík hljóti að æði stór bær, sem hafi þó að minnsta kosti svo sem 30,000 innbúa. Þótt maður um Lundúnaborg um hásumardag, maður maður naumlega sjá jafn-risavæxinn krakka hóp á götunni á jafnlitlu svæði.

MEN

ÚTGEFANDI: A

IV. ÁR

Mars

En iogtegru hendi, og býstir vorir fram.

Þess að hjálpa þeim, hefir ekki verið nema eitt: að koma þeim í sveit.

Bændablaðið

2. tölublað 2007 • Þriðjudagur 30. janúar • Blað nr. 253 • Upplag 16.300

Börn í sveit

Mikið er rætt um að efla atvinnulíf í sveitum enda ekki vanþörf á. Landsamtök vistforeldra í sveitum eru samtök fólks sem tekur að sér börn eða einstaklinga til vistunar gegn gjaldi. Er þá um að ræða sumarðvalir, löstur til lengri eða skemri tíma, helgardvalir o.fl. Þetta er einn af þeim þáttum sem efla dreifbýlið og gerir fólki sem býr í sveitum kleift að vinna við fjölbreytt atvinnutækifæri. Þetta gerir líka fólki með uppeldismenntun kleift að setjast að í sveitum landsins og vinna við sitt fag.

Hér á Íslandi búa því miður mörg börn og ungmenni við erfiðar aðstæður, hvort sem það er vegna þeirra eigin raskanna, fatlaðna eða vegna tímabundinna eða langvarandi erfiðleika heima fyrir. Þessi börn og fjölskyldur þeirra þurfa á aðstoð að halda frá samfélaginu.

Við berum sameiginlega ábyrgð á komandi kynslóð, ef við gerum það ekki hvað verður þá um þessi börn? Börn sem t.d. búa við litla ást og umhyggju, öryggisleysi, ofneyslu áfengis eða annarra vinnu-

efna eða þurfa jafnvel að búa við andlegt og líkamlegt ofbeldi. Hver er framtíð þessarra barna ef ekkert er að að gert? Hvers konar lífi munu þau lifa? Hvers konar samfélagsþegnar verða þau?

Með vistun barna til sveita er ekki aðeins verið að efla atvinnulíf í sveitum heldur er verið að veita þessum börnum tækifæri til að kynnst heilbrigðu lífinu. Lífi sem er í föstum skorðum, þar sem þau eru örugg, þau fá ást og athygli og að upplifa styrkleika sína. Þar sem hagsmunir þeirra eru hafðir að leiðarljósi. Því miður er ekki þar með sagt að öll þessi börn sem koma í vistun í sveit muni fara strax inn á beinu brautina í lífinu, en þau fara þá allavega út í lífið með það vegnasti sem þau fengu í dvölinni. Það veitir þessum börnum meiri möguleika á að gera eitthvað úr lífi sínu og öðlast trú á sjálfan sig, en það

er undirstaða þess að hver einstaklingur nái að blómstra og takast á við verkefni lífsins.

Sveitin, náttúran og dýrin gegna mikilvægu hlutverki í vinnu með börnunum. Dýrin verða oft þeirra bestu trúnaðarvinir og veita börnunum skilyrðislausu ást. Þau ná tengingu við náttúruna sem hjálpar þeim að fá útrás, losa um hömlur og tilfinningar.

Það er því óhætt að segja að félagsmenn Landsamtaka vistforeldra í sveit séu að vinna göfugt starf, starf sem miðar að því að styrkja komandi kynslóð. Við viljum því hvetja alla sem búa í sveit og sem eru að vista börn í dag eða hafa áhuga á því að vista börn að hafa samband við Landsamtök vistforeldra í sveitum og skrá sig í félagið. Það er mikilvægt að við sem störfum við þetta stöndum saman og vinnum sameiginlega að

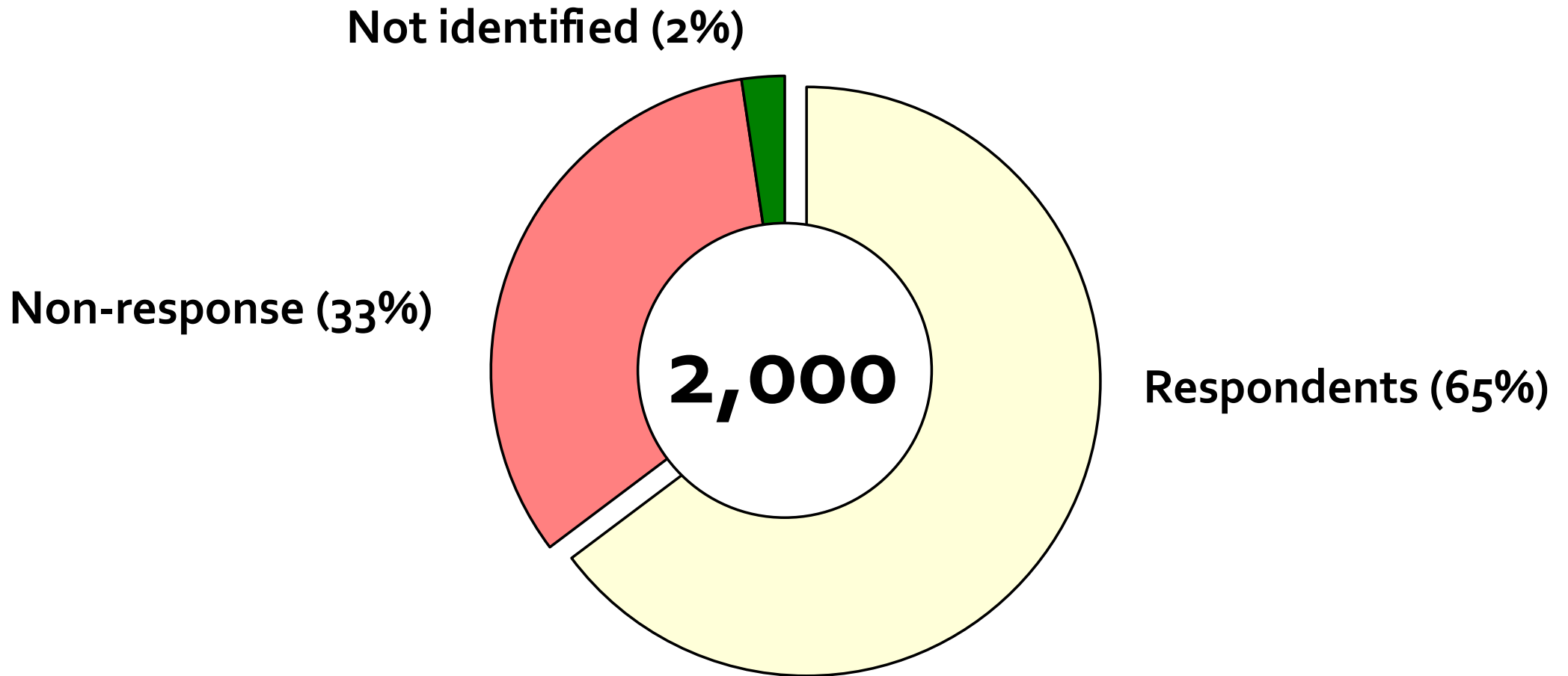
hagsmunum okkar. Styrkja þannig enn frekar við þetta mikilsverða starf sem hefur og mun efla sveitir og dreifbýlið. Aðalfundur félagsins verður haldinn laugardaginn 17. febrúar næstkomandi og eru allir velkomnir að koma og skrá sig í félagið (námar auglýst síðar).

Eva Dögg Þorsteinsdóttir, Garðakoti, 487 1441, Kristbjörn Steinarsson, Hraunsmúla 435 6641, Stefania Hjördis Leifsdóttir, Brúnastöðum 467 1020.

Why send children to farms?

- **Similar discourses since the end of 19th century**
  - Icelandic culture, nature, animals, proper food, fresh air, etc.
  - Proper upbringing and training of children, learn to work
  - Bridge the gap between urban and rural areas
- **Institutional support**
  - National and community regulatory bodies, including child protection authorities
  - Non-governmental organizations
- **Economic interests**
  - More supply of children than demand among farmers
  - Still, 'older' children important labor force for farmers

Participants in survey

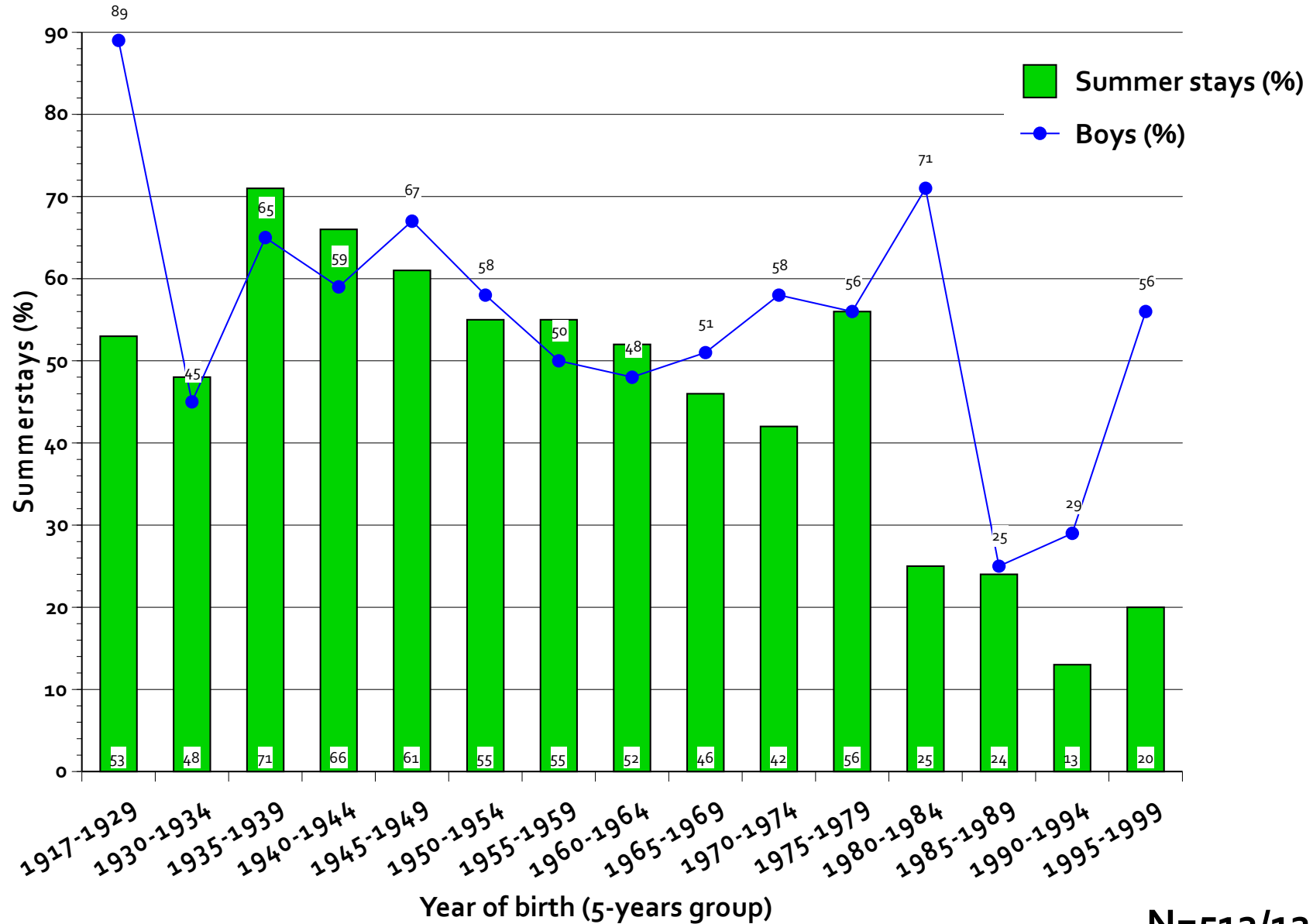
Telephone survey conducted by
Social Science Research
Institute, University of Iceland

- Nov 2015 to Jan 2016

Non-responders

- more likely to have only basic education

Experience of summer-stays*

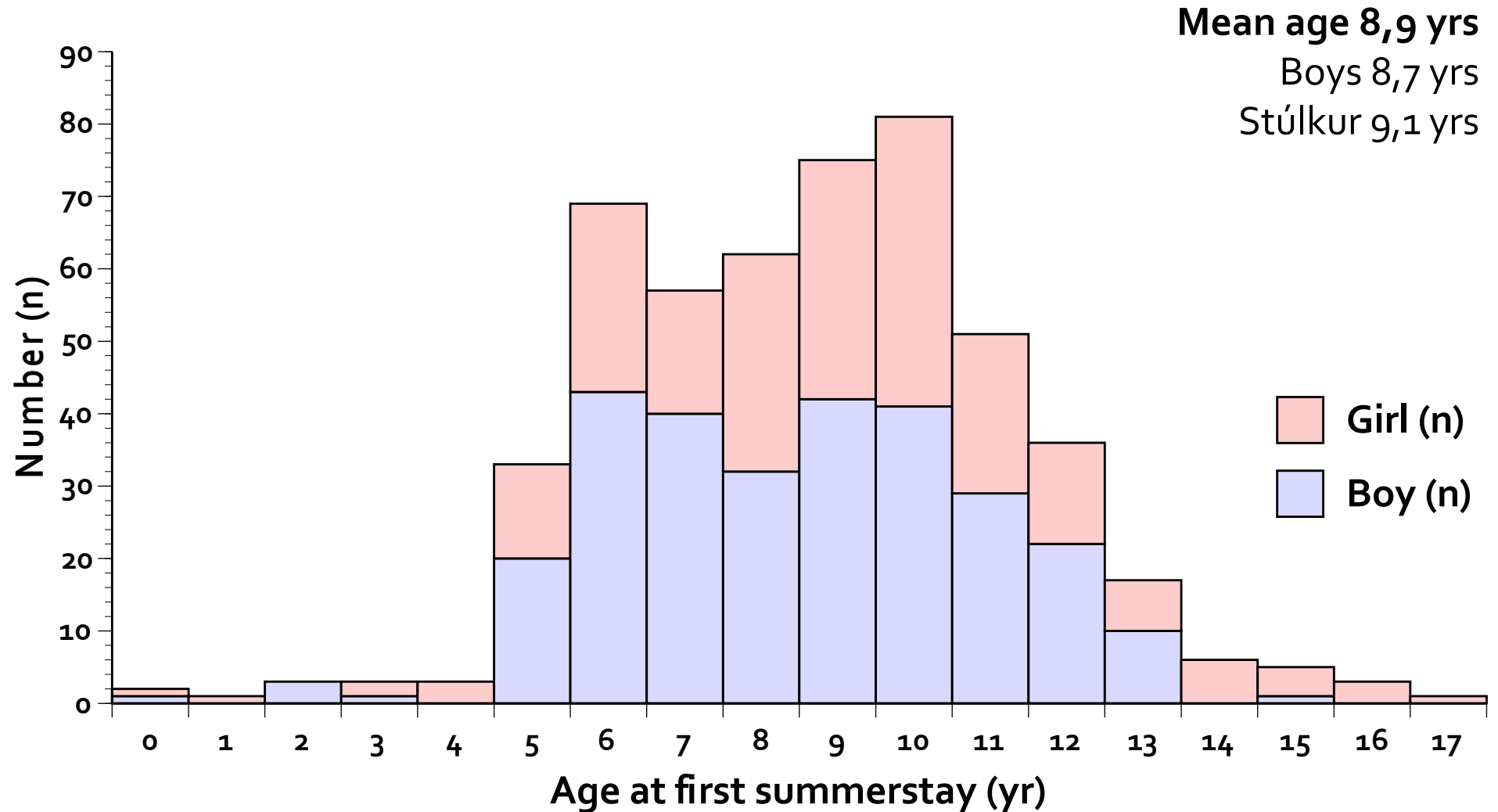

N=512/1295 (48%)

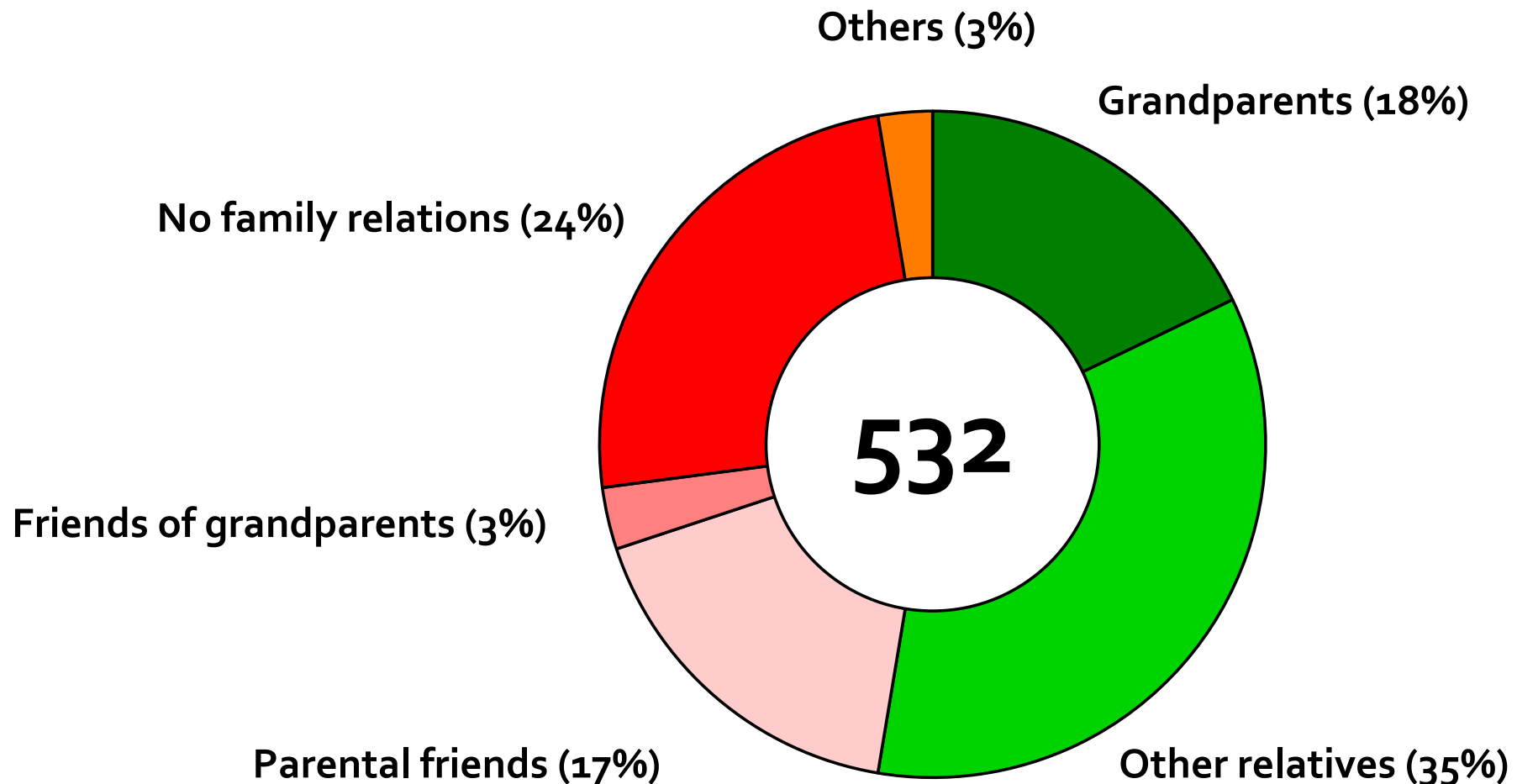
Boys 56%

*Those who mostly grew up on farms are excluded

Age at first summer-stay

With whom did the child stay first?

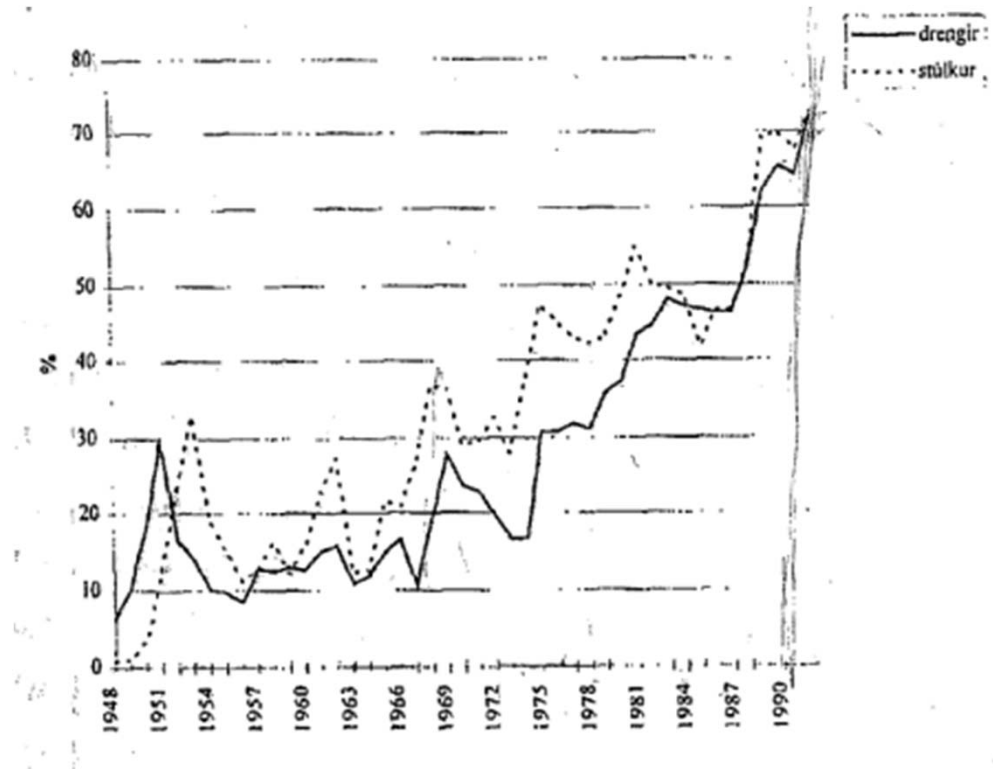

Significantly more on farms without any family relations

- 11 years at first stay and difficult upbringing

The practice decreases in importance, but still on-going

- Mechanization of agriculture
- Increased concerns about security
- Urban working schools
- Other alternatives
  - Sport, summer schools
- Still ongoing
  - Ca. 10%

*Proportion of boys vs girls attending the Working School in Reykjavík
Ólöf Garðarsdóttir, 1998*

Conclusions

- **Little changes in arguments for the custom**
  - Emphasis on wellbeing and training
  - More boys than girls
  - More demand than farms
- **Since the 1970s**
  - Urbanization, alternative summer activities and change in agricultural work resulted in decrease
- **21st century**
  - Still practiced – ca. 10% of children

Children's work experience during summer stays on farms in Iceland

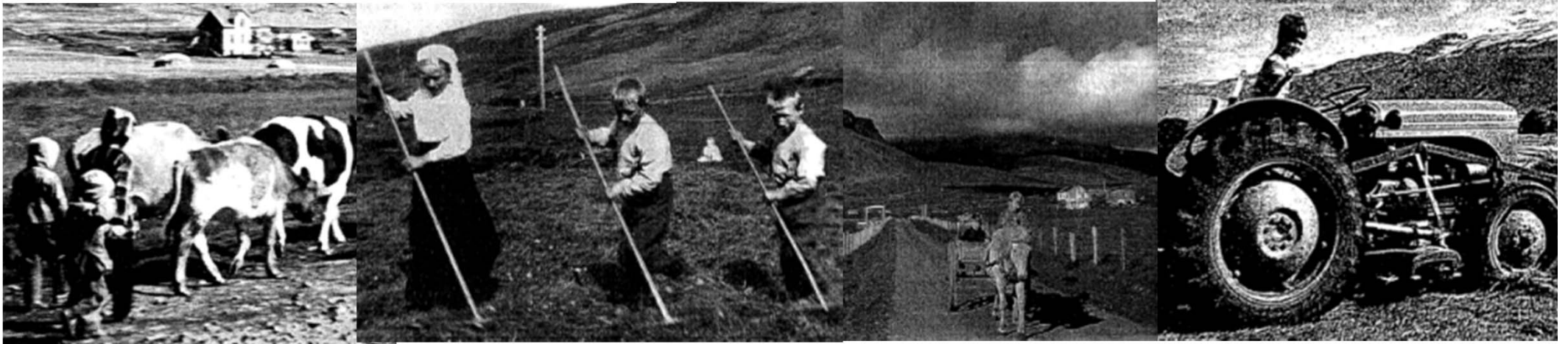

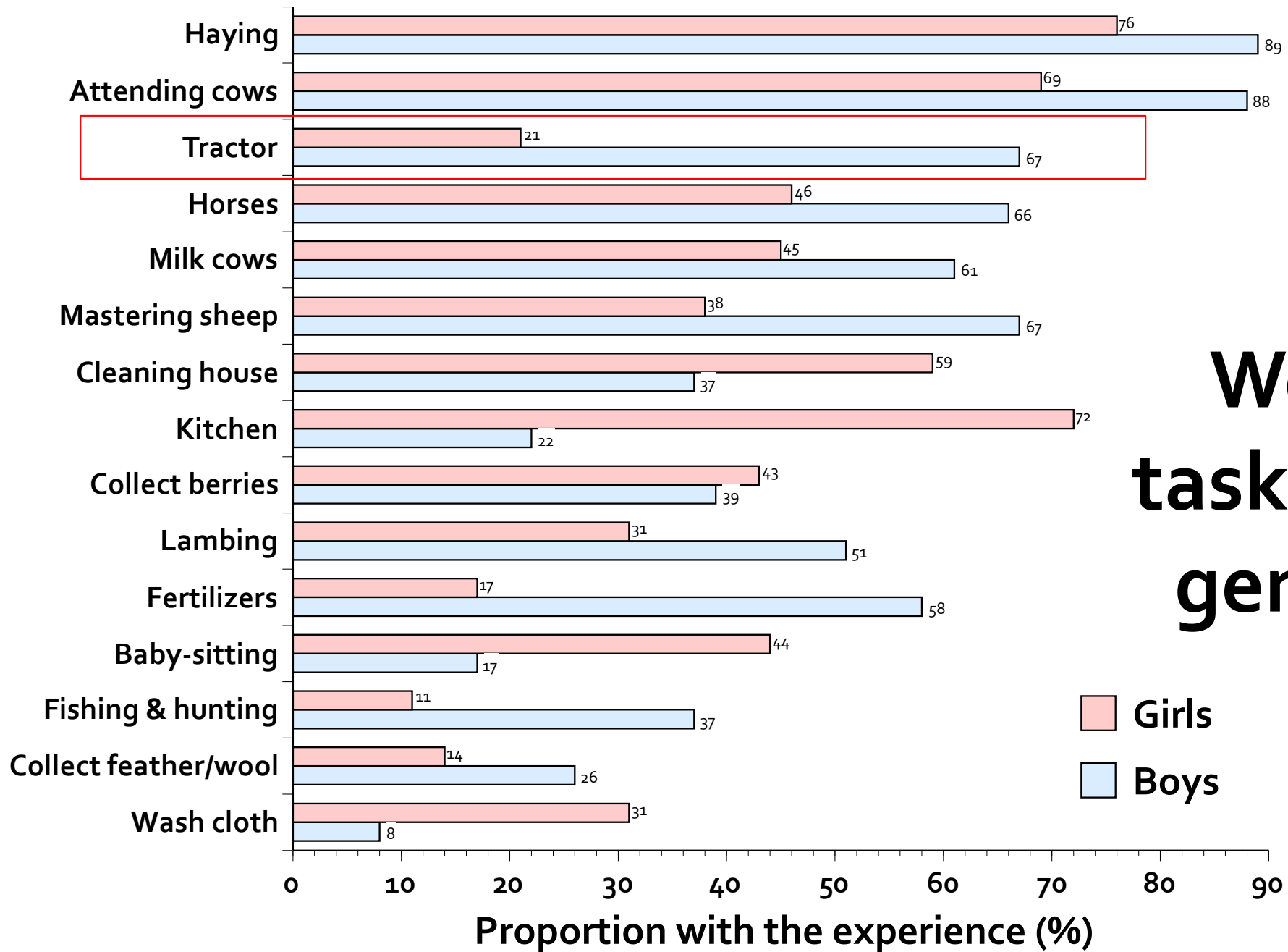
UNIVERSITY OF ICELAND
FACULTY OF SOCIAL AND HUMAN SCIENCES

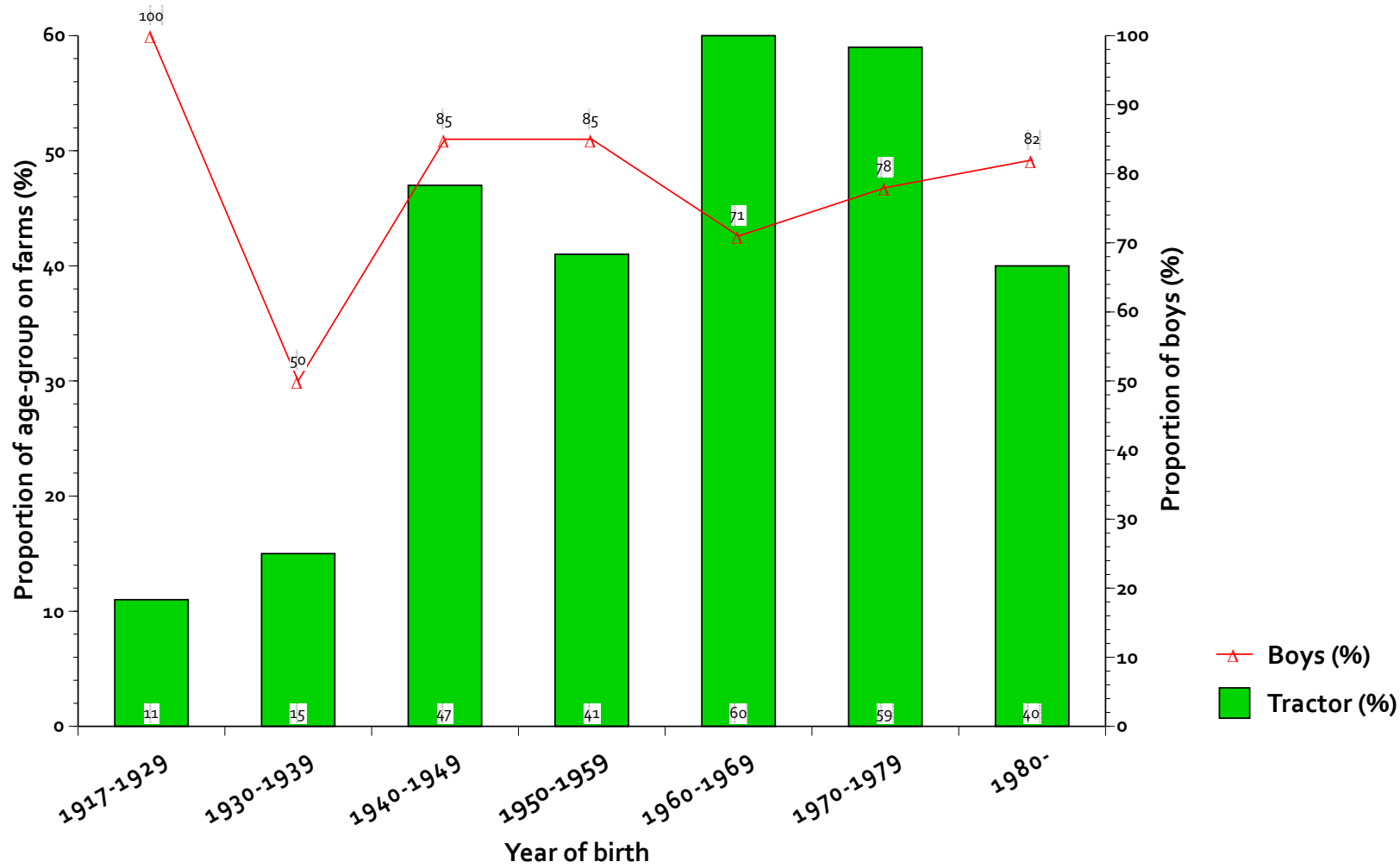
Geir Gunnlaugsson, Professor of Global Health
Jónína Einarsdóttir, Professor of Anthropology

Aims

Analyse work experience among Icelandic adults who stayed in the summers on farms as children and evaluation of summer stays

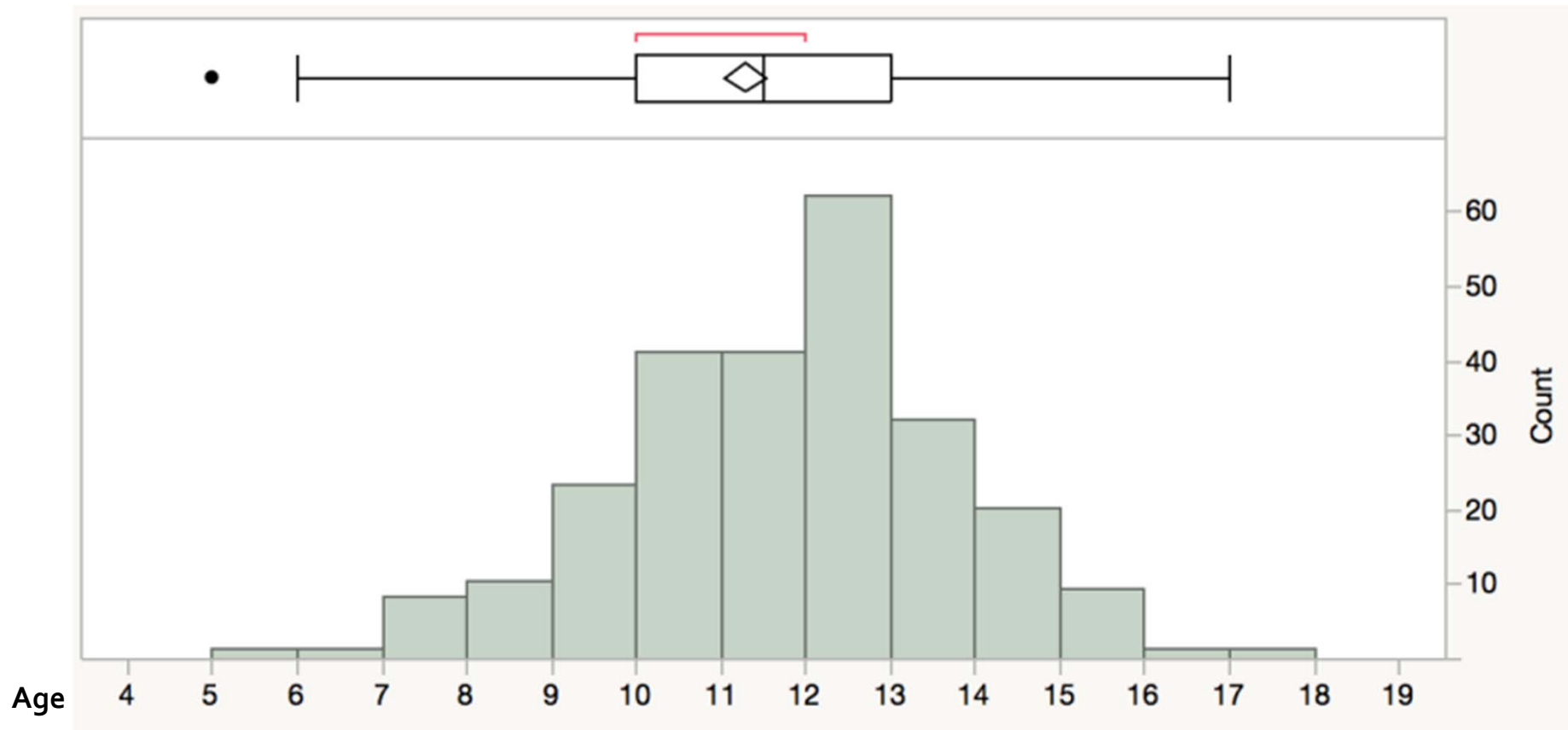

Driving tractor

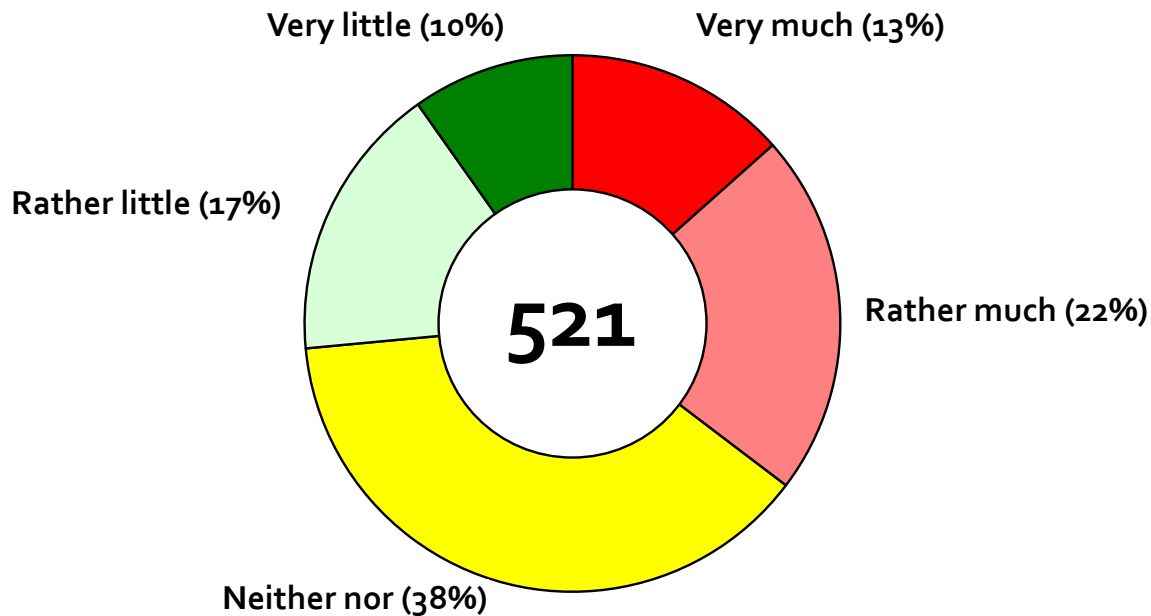
Average 49%
 Boys 67%
Accident
 Boys= 10%
 Girls= 8%

△ Boys (%)
 ■ Tractor (%)

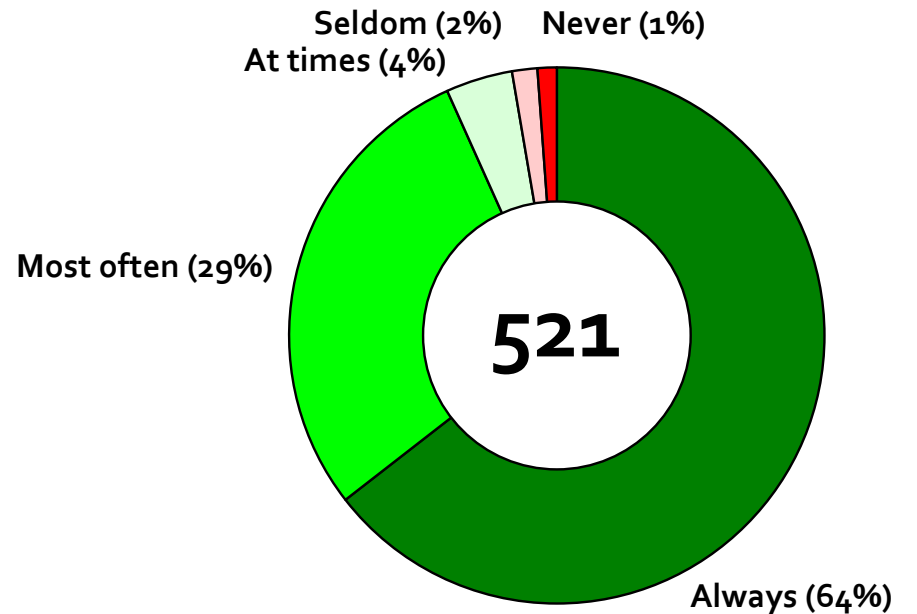
Age at first driving tractor

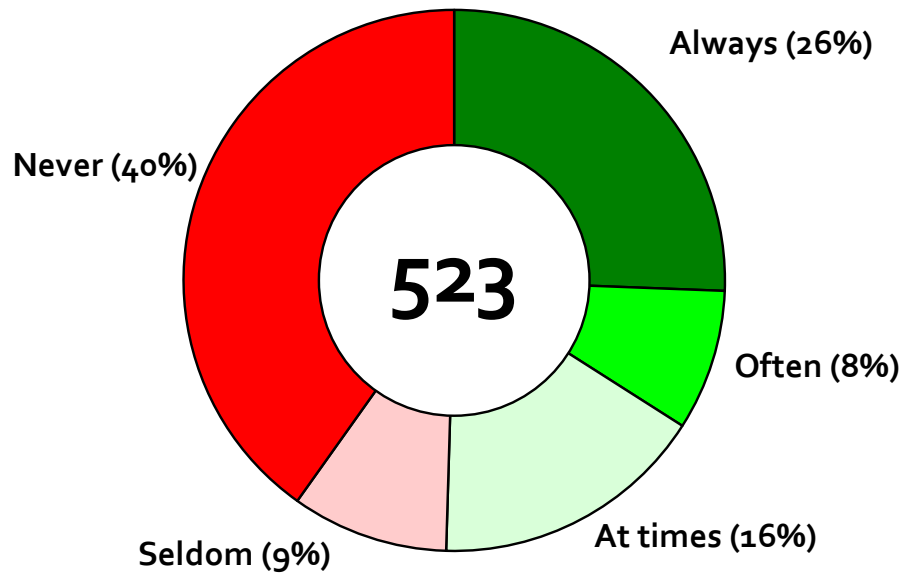
Children's work

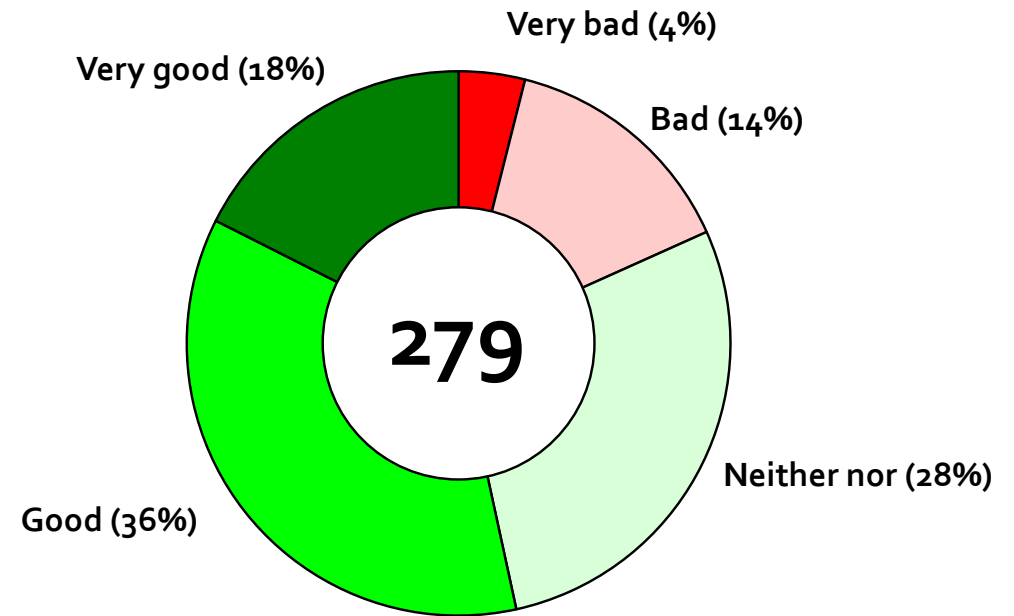
Considering your age, how much or little did you work?

Did you feel you mastered the tasks you were given?

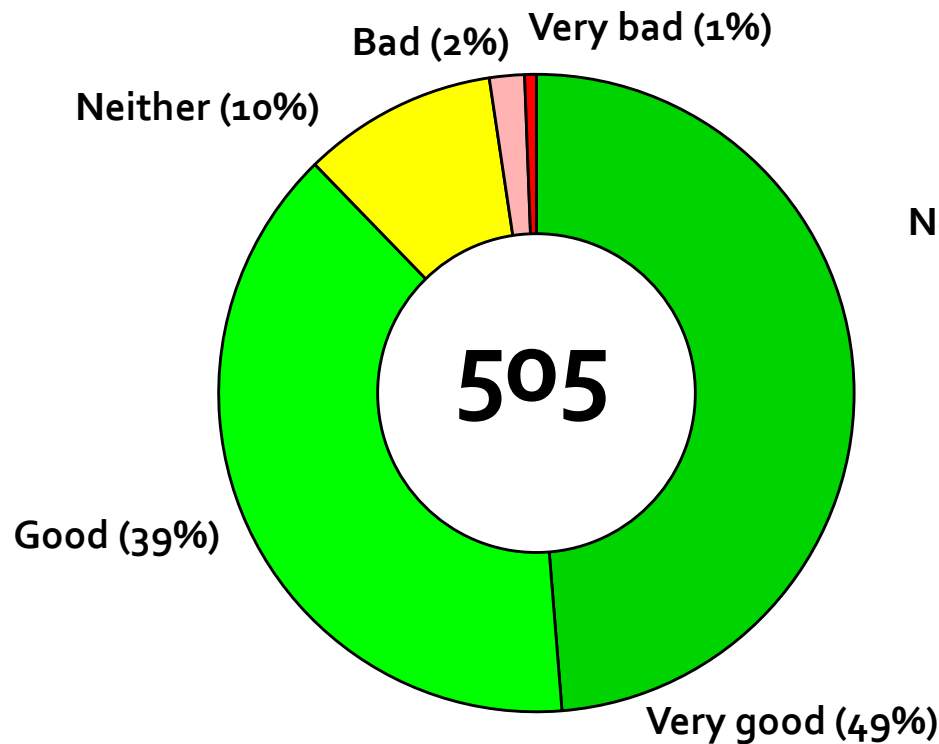

Did you get salary or in kind of any sort for your work during the summer stay?

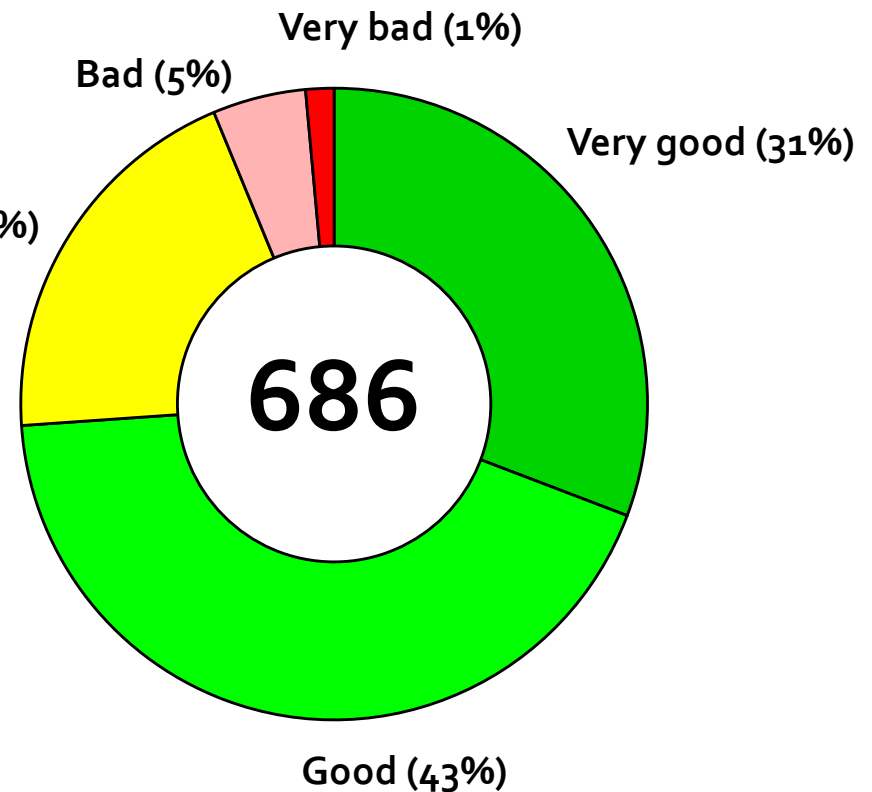

On average, how good was your salary?

How good or bad is this custom?

With experience

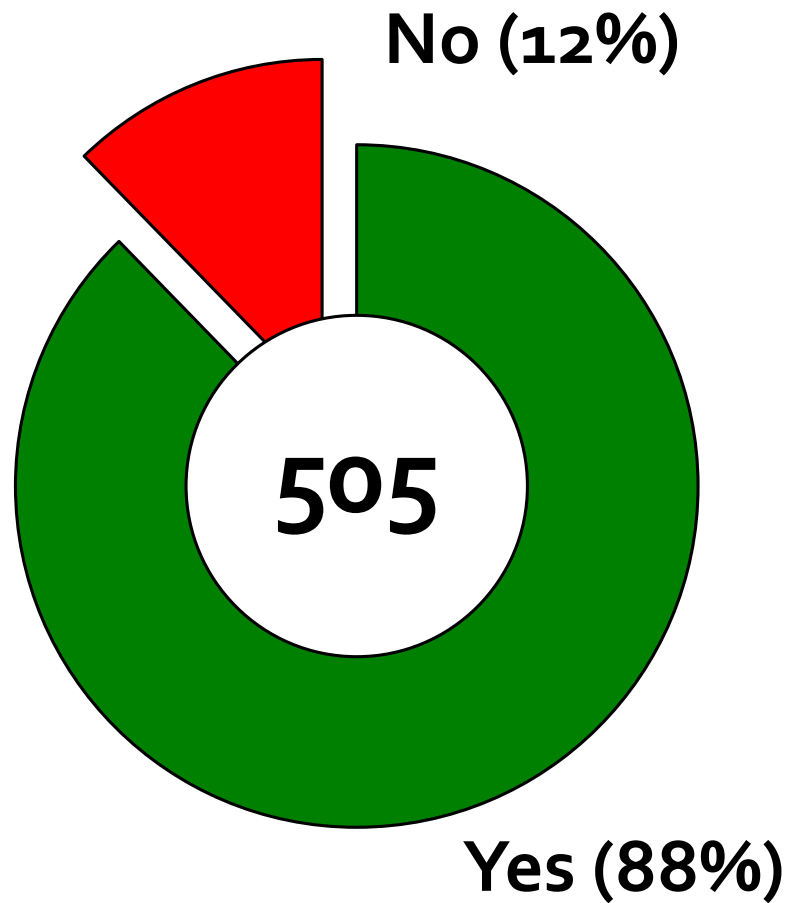

No experience

Significant differences

- Males (84%) *versus* females (73%)
- Older age-groups (83%) *versus* younger (74%)
- Basic education (84%) *versus* university education (73%)
- Good conditions of upbringing (80%) *versus* bad (70%)

78% of respondents consider the custom good or very good

*Summer stay on farm
changed my life in a
positive way*

Summer stays difficult experience

- **25% were homesick and 9% found the hosts were indifferent or negative towards them**
  - Significantly related to
    - bad conditions of upbringing
    - bad economic conditions
- **6% witnessed violence against others and 5% were themselves victims of violence**
  - Significantly related to bad conditions of upbringing

Conclusions

- **Children exposed to diverse work experience**
  - claimed to be appropriate for age despite some tasks entailed risk to their life
- **Farm stays considered a positive life-changing event for most**
  - analyse further those with negative experience
- **Icelanders look favorably on the practice**
  - in particular those with the experience

Is this trafficking of children?

